

REDACTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ—JUDEȚUL ALBA DE JOS

MANUSCRISELE NU SE
— INAPOIAZĂ. —

Unitatea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 50 Lei

Pe 6 luni . . . 26 Lei

Pe 3 luni . . . 14 Lei

Numărul 1 Leu

Pentru inserate se plătește 2 lei de șir garmond.
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate.

Momente.

Deodată cu postul cel mare al Paștilor, s'a deschis de nou și pentru biserica noastră îndatorirea pe cât de nobilă pe atât de importantă, de-a apropia sufletele credincioșilor noștri de învățătura mântuitoare a Răstignitului de pe Golgota și de-ai face să simtă a adevărată bucurie și plăcere în împlinirea poruncilor lui. Nu de mult am încrestat în aceste coloane hotărârile atât de importante în această direcție ale reuniunii diecezane de misiuni dela Gherla, și chiar în ultimul număr am dat indemnurile Preasfinției Sale de acolo, care insistă cu toată tăria, ca vestirea cuvântului dumnezeesc să îmbrace în cât mai multe locuri ale eparhiei sale forma solemnă și atât de rodnică a misiunilor sfinte pentru popor. Acelaș lucru va trebui să-l facă și reuniunile noastre similare din arhidieceză și din celelalte eparhii, intrând prin aceasta cât mai deplin în intențiunile sf. Părinte Piu al XI-lea, care provocându-se, acum de curând, în vorbirea adresată misionarilor Romei, la cuvintele sf. Gregoriu Marele a spus, că „flacăra sfântă a instrucțiunii religioase, prin care lumina credinței se face mai clară, iar dorințele și sfintele propusuri de fapte bune mai rodnice”, este în puterea celorce samăna sămânța divinului Sămănător.

* * *

Se știe, că chestiunea concordatului dintre statul român și sf. Scaun al Romei nu mai este azi la ordinea zilei. Imprejurările — și nu ne gândim numai decât la campania puțin înțelegătoare ce s'a pornit împotriva-i la îndemnul politicii din partea ortodoxismului! — au făcut ca asupra proiectelor, venite dintr'o parte ori alta, să nu se poată cădea de acord, și astfel rezolvirea chestiunii s'a temporizat, după părerea noastră în folosul netăgăduit al bisericii. Autonomia bisericii noastre este în pregătire și apropiatul conciliu provincial va putea să legisfeze în această materie mult mai nestânjenit și mai direct în interesul bisericii noastre, decât dacă ar fi trebuit să țină seama de cadrele impuse prin un eventual concordat încheiat mai înainte. Totdeauna am fost de această părere și dacă luarea dela ordinea zilei a concordatului vine acum să ne dea un sprijin, ne place să vedem în această întorsătură un special semn al providenței divine.

* * *

Nu putem să nu încreștăm la acest loc de frunte și rezultatul alegerilor parlamentare dela noi: reînchegarea într'un singur mănunchiu a sufletului ardelenesc, sfâșiat în chip criminal de ceice au crezut, acumă's doi ani, că parvenirea lor vremelnică poate să justifice o greșală atât de cumplită. Deputații Ardealului nostru vânos și cinstit nu sunt nici azi în aceeași tabără, dar dacă privim rezultatul în adevărata lui lumindă, putem spune cu toată dreptatea, că sufletul Ardealului este cu desăvârșire unit și că într'însul a prins rădăcini convingerea: că mântuirea și consolidarea României noastre iubite de aici o să vină.

După alegeri.

(—r—) Rezultatul alegerilor pentru Camera noului parlament al României, în momentul când scriem aceste șire nu este cunoscut în toate amănuntele, dar din câte se știu suntem în situația de-a ne putea forma o icoană a viitoarei „Constituante” și o părere asupra alegerilor din care a ieșit.

Alegerile au fost făcute așa cum nu s'au mai făcut niciodată și cum să nu dea Dumnezeu să se mai facă vreodată. Dela început s'a știut, că singurul partid care sprijinește guvernul, așa numitul partid național-liberal, partidul care în ultimele alegeri n'a putut să câștige nici zece mandate, va face tot posibilul să iasă biruitor din aceste alegeri, fiindcă altfel s'a topit pentru totdeauna. Dând guvernul țării, contrar tuturor așteptărilor, unui singur partid, se vede că însuși M. Sa regele a dorit ca acest partid istoric să nu fie desființat, oferindu-i, prin aducerea lui la guvern, posibilitatea de-a se reculege prin acele mijloace cari îi stau la îndemână în cadrele legilor sfinte ale țării.

Dacă se făcea lucrul acesta, dacă partidul guvernului Brătianu, folosindu-se de mijloacele pe cari le are orice guvern, de fapt ar fi ieșit mult întărit — cum era de prevăzut —, ori chiar biruitor — cum nime nu credea —, opinia publică și conștiința acestei țări ar fi rămas împăcate.

Dar guvernul n'a rămas în cadrele legii, ci încălcând cele mai elementare considerante de drept și legalitate, s'a folosit de mijloacele cele mai neînchipuite, mergând chiar până la violarea urnelor cari cuprindeau voința sfântă, pentru că legală, a mulțimii, și săvârșind astfel fapte cari pentru un suflet cinstit păreau absolut imposibile. Ele sunt în mintea și pe buzele tuturor și de aceea ajunge să spunem, că prin ilegalitățile săvârșite în numele puterii, a cărei supremă datorie este să garanteze legalitatea, s'a făcut țării cel mai mare rău cu putință: s'a deschis — ne simțim datori să o spunem — calea revoluțiunii. Și cum aceste încălcări pe față ale legilor țării sunt ale unui guvern impus de Coroană, este incontestabil, că în ochii mulțimei — care numai cu greu poate să înțeleagă, că cele săvârșite nu sunt decât un criminal *abus de încredere* —, însași Coroana a pierdut mult din strălucirea pe care a avut-o. Și aceasta constituie una din cele mai mari primejdii care ne amenință țara.

Cu toate acestea majoritățile parlamentare de cari dispune guvernul, nu sunt, mai ales la noi în Ardeal și în Basarabia, dar nici chiar în vechiul regat, acelea pe cari au voit să le aibă. Sufletul masselor a reagat în mod instinctiv și dacă cu toate samavolnicile cari îi ridică sângele în față, a stăut să scoată o opoziție de peste o sută de capete, și mai ales dacă prin aceste manopere s'a ajuns, cum este

cazul mai ales la noi în Ardeal, ca toate sufletele bune să fie unite de acum iarăși în gândul suprem: de a mântui și consolida țara câștigată cu atâtea jertfe de sânge, aceasta înseamnă, că nu este totul pierdut. Ba mai mult, ne place să credem, că această opoziție, adevărații aleși ai mulțimei, care nu poate să vree decât binele țării, va ști să lucreze atât în parlament cât și afară de dânsul, ca guvernul să fie adus la respectul datorit legilor țării, *închizând prin aceasta calea spre revoluție, și redând coroanei strălucirea avută înainte.*

Impresia noastră este, că țara întreagă este cu dânsii, dar chiar să ne înșălăm în privința aceasta privitor la celelalte provincii, atâta e sigur, că sufletul dârz dar cinstit al Ardealului întreg le cere cu toată tăria opera aceasta.

Și atâta ajunge!

În jurul unei inițiative. E vorbă de chemarea la unire a celor două biserici române făcută de păr. V. Pop, pe care am anunțat-o în Nr. 8 al acestui organ. Sosită în toiu campaniei electorale, un timp cât se poate mai nepotrivit pentru chemări de această natură, spuneam atunci că ne vom ocupa de ea într'un număr apropiat și iată o facem acum.

Ideea unirii noastre religioase este pe buzele tuturor, chiar și a acelor, cari nu-și dau seama ce va să zică această unire. De aceea suntem siguri, că inițiativa din Lonea ar fi fost îmbrățișată, dacă venea la timp mai potrivit, cu totul altfel de cum s'a întâmplat. Asta nu înseamnă însă, ca dela idee s'ar fi trecut numai decât și la fapte și că șefii celor două biserici române, ar fi înțeles să corespundă cât de puțin intențiunilor atât de creștinești ale celui ce a crezut că este chemat să-i îndemne la muncă.

Și iată pentru ce.

Vremea amăgirilor împrumutate a trecut. Biserica noastră înțelege sub unire religioasă ceea ce trebuie să se înțeleagă: o incorporare a bisericii ortodoxe române în biserica universală a Romei papale și a tuturor fraților noștri de sânge; iar biserica ortodoxă nu vede în ea altceva decât o rupere a legăturilor bisericii noastre cu Roma și o deplină naționalizare a ei, în înțelesul autocefal al cuvântului. A pune deci chestiunea așa, că congresul bisericesc ar fi să se adune pentru a vedea că „dintre cele două biserici românești care e tipul mai apropiat de biserica română strămoșească de înaintea înluririi slavone și grecești”, înseamnă a crede, că biserica ortodoxă n'ar înțelege, că autorul chemării — un preot unit! — vede sub acest tip: biserica Romei. Ar fi însă o naivitate să presupunem aceasta și ca o dovadă cităm articolul-ecou din „Lumina satelor” dela Sibiu intitulat „Un neam, o credință, o biserică”, în care se răspunde pe șleau: da ne unim, dar numai în „legea românească”, pe care o avem deodată cu începutul neamului românesc și „ea este legea cea ortodoxă, sau dreptmăritoare”.

Și fiindcă ni-se pare a fi neîndoios, că păr. Virgil Pop nu intenționează aceasta, sperăm, că își va da seama, că pe viitor în chemări de această natură trebuie să vorbim răspicat, și numai atunci când nu ne expunem la riscul, că astfel de vorbe să treacă drept naivități, ori să fie luate în bătaie de joc. Or, timpul acesta, după părerea noastră, încă nu a sosit!

Așa vedem noi această chestiune și acestea sunt motivele pentru cari nu am publicat în întregime „apelul deschis” al părintelui Pop dela Lonea. Incolo, vom urmări chestiunea cu toată simpatia și vom fi cei dintâi cari ne vom bucura, dacă aceste aprecieri ale noastre se vor fi dovedit prea pesimiste.

Procesul nostru. Cu d. Prie, binecunoscutul fost secretar și mai pe urmă director general al învățământului la Cluj, avem mai multe procese. Unul al nostru cu dânsul, intentat la tribunalul opiniei publice pe tema candidaturii sale sfidătoare la mandatul de deputat al circumscripției Blaj, iar celelalte ale dânsului cu noi, intentate la tribunalele bisericesti și civile pe tema că prin intentarea procesului nostru l-am fi „calomniat” în mod ordinar.

Ei, bine! Procesul nostru s'a terminat. Opinia publică, căreia l-am părît și la care a crezut și dânsul că poate să apeleze, a judecat. Sentința e cuprinsă în rezultatul alegerilor din 6 și 7 Martie, cari i-au dat de 8 ori mai puține voturi decât adevăratului candidat al Blajului (737 față de 5829 de voturi ale păr. Dr. Ioan Bălan). Și pentru că să nu se creadă cumva, că această uriașă distanță ar fi mai mult opera satelor, cari nu pot „înțelege înaltele calități de bărbat de stat” ale celui ce le solicita votul, în vreme ce Blajul însuși i-ar fi arătat toată „simpatia”, cu care se lauda în organul său „România” din Cluj (probabil mort de atunci), încreștăm aici și rezultatul din Blaj. Aici, păr. Bălan a avut 411 voturi, iar d. Prie abia 26, primite și acestea numai dela neamurile sale și dela servitorii acestora.

Sentința aceasta s'a publicat în piața Blajului din partea prezidentului circumscripției electorale, Joi în 9 Martie la orele 18 și jumătate. Ea este inapelabilă și astfel a intrat imediat în valoare de drept. Pentru că însă acuzațul, care n'a mai îndrăznit să aștepte sfârșitul, să aibă totuși cunoștință de ea iată i-o trimitem noi pe calea aceasta la Cluj.

Rămâne deci stabilit judecătorește de tribunalul opiniei publice, că îndrăzneala dlui Prie de a solicita votul Blajului a fost o *sfidare calificată* și astfel sentința ce va putea să ni-se rostască pentru „calomnia ordinară” de-a i-o fi spus înainte, nu poate fi alta decât ca d. Prie... să plătească cheltuielile ivite în cursul proceselor.

Dar în sfârșit poate s'o facă, fiindcă se spune, că are de unde!

Un tablou de Leonardo da Vinci, reprezentând pe sf. Fecioară cu pruncul Isus, a cărui urmă se pierduse la sfârșitul veacului trecut, a fost regăsit zilele acestea într'o galerie a muzeului prințului ungar Eszterházy. Valoarea lui este, mai ales pentru vremile noastre, extraordinară.

Corpul diplomatic

în fața sfântului Părinte Piu al XI-lea.

Duminecă în 19 Februarie, la o săptămână după încoronare, Papa Piu al XI-lea a primit într'o audiență solemnă întreg corpul diplomatic acreditat la Vatican. Cu acest prilej, *marquisul di Villasinda*, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Spaniei, decanul ilustrului corp, a adresat sfântului Părinte următoarea vorbire:

Preasfinte Părinte,

Bucuria și satisfacția generală cu care întreagă lume a luat la cunoștință alegerea Sfinției Voastre de șef suprem al bisericii catolice, au fost cu atât mai mult împărtășite din partea Corpului diplomatic, acreditat lângă sf. Scaun, cu cât el a avut norocul de-a cunoaște atât personal cât și pe urma renumelui pe cât de îndreptățit pe atât de eclatant, înaltele calități morale și intelectuale ale augustei persoane a sf. Părinte, căruia avem înalta onoare de-a veni să-i aducem azi omagiile profunde și felicitările noastre respectuoase.

Fie-mi permis de-a depune la picioarele Tronului apostolic totodată și urările fervente ale tuturor Misiunilor diplomatice, aici prezente, pentru un lung și fericit pontificat al Sfinției Voastre, pentru continuarea fericită, din partea acesteia, a operei creștine de împăcarea lumii, care a fost obiectul constant al solitudinii părintești a Predecesorului Vostru vrednic și regretat Papa Benedict al XV-lea.

Iată și răspunsul dat din partea sf. Părinte, care din deosebită considerare față de Corpul diplomatic s'a învoit ca el să fie dat publicității:

Vă mulțumim din toată inima, atât vouă cât și vrednicului interpret al Vostru, pentru lucrurile amabile pe cari ați venit să Ni-le spuneți și pentru sentimentele nobile, cărora ați binevoit a da expresiune.

Ca fost decan al unui Corp diplomatic, căruia îi păstrăm cea mai bună suvenir, avem o bucurie cu totul particulară de-a Vă vedea în mijlocul Nostru. De asemenea primim cu o încredere cu totul deosebită și cu o prevedere deplină sigură urările Voastre pentru continuarea fericită a acelei opere de împăcare universală, care a fost capodopera și marele merit al regretatului nostru Părinte și acum Predecesor Benedict al XV-lea. Noi știm, pe urma unei norocoase experiențe personale, că un Corp diplomatic, ca și acesta pe care avem onoarea de a-l vedea în jurul Nostru, cât de mult poate contribui la această pace universală, care este aspirațiunea tuturor sufletelor și a tuturor popoarelor.

Animat de aceste suveniri și de aceste prevederi pline de încredere, Vă binecuvânt, făcându și din partea Noastră cele mai bune urări pentru Voi și familiile Voastre, pentru tot ce este mai aproape de inima Voastră: pentru nobilele Tări pe cari le reprezentați; dacă bunul Dumnezeu va binevoi, după cum sperăm, de-a asculta urările și rugăciunile noastre, Vă veți bucura astfel, aici la noi, de toată mângâierea posibilă.

După terminarea acestui discurs, membrii corpului diplomatic au fost apoi prezentați, unul câte unul, sf. Părinte, căruia i-au sărutat mâna, prezintându-i apoi ei înșiși personalul propriei ambasade, respective legațiunii. Sf. Părinte a avut pentru toți cuvinte cu adevărat

părintești, mulțumindu-le și în particular pentru toate silințele cu cari vor veni să sprijinească opera grea, dar începută cu deplină încredere în ajutorul divin, a Pontificatului său. Le-a împărtășit apoi binecuvântarea apostolică, părăsind Aula consistorială.

Corpul diplomatic s'a prezentat apoi și secretarului de stat, Cardinalul Petru Gasparri.

Noul canonic dela Gherla.

În locul rămas vacant prin moartea prepozitului Ioan Georgiu, capitlul eparhiei gherlane, a ales în ședința sa din 7 Martie c., prezidată de păr. episcop Iuliu Hossu, de titular al stalului de canonic prebendat pe păr. Dr. Victor Bojor, paroh-protopopul din Telciu.

Alegerea aceasta va face credem o bună impresie în întreaga eparhia gherlană. Cei cari cunosc pe noul canonic, știu, că blândul preot ieșit din școlile înalte ale Romei, unde a luat și doctoratul în filosofie, a muncit totdeauna cu devotament și cu rară însuflețire pentru biserica sa. Întâiu ca profesor al seminarului teologic diecezan, mai apoi, pe vremea păr. episcop Vasile care a adus la teologie puteri mai tinere, ca paroh-protopopul Gherlei și pe urmă în Tusculanum-ul său dela Telciu, unde a crezut că e bine să se retragă, a făcut tot ce-a putut, pentru ca conștiința să nu-i poată face muștrări, că ar fi ascuns talantul primit dela Domnul. Păr. Bojor are și o activitate literară, care ne-a dat câteva cărți de rugăciuni și de pietate, binișor răspândite, și ca principală lucrare, făcută în colaborare cu profesorii din Blaj păr. Ștefan Roșian și Aron Papiu, Tipicul bisericesc.

Așa cunoaștem noi pe noul canonic al eparhiei gherlane. Bărbat în puterea vieții, căci nu are mai mult de 45 ani, el va fi desigur un bun și priceput ajutor al arhierului său în guvernarea puternicei eparhii, la căruia l-a ridicat alegerea din 7 Martie, ziua sfântului Toma de Aquino, la care a ținut totdeauna atâta de mult.

Din partea noastră îi dorim cele mai frumoase rezultate și în noua sa slujbă împreună cu grele răspunderi.

Revistă bisericească.

Zilele trecute a apărut în „Monitorul Oficial” numirea păr. Dr. Vasile Saftu de episcop al clerului militar, cu titlul de Alba-Iulia. S'a confirmat deci știrea lansată mai de mult și pe care am dat-o atunci și noi. Rămâne acum, ca la inițiativa noului episcop să se organizeze, în temeiul legii votate, întreg serviciul religios al armatei. Din partea bisericii noastre s'a numit, cum se știe, în comitetul central al acestei organizații păr. Dr. Iuliu Florian, secretarul mitropolitan, și cum legea fixează foarte amănunțit atribuțiile episcopului militar ortodox și a altor factori asupra chestiunilor aparținătoare diferitelor culturi, nu ne îndoim, că interesele bisericii noastre vor fi bine păzite.

La începutul postului mare, în 27 Februarie c. sf. Părinte a primit într'o audiență colectivă pe 33 preoți, meștri a ținea predicile de Păresemi în bisericile Romei. Cuvintele

Palma

tocul necoruptibil

e indispensabil
pentru ghetele
D-voastră.

cu adevărat părintești, ce li-s'au adresat din acest prilej, au pus în adevărată lumină importanța deosebită pe care o dă vicarul lui Hristos pe pământ cuvântului binevestitor al evangheliei Domnului. Indemnurile lui ne sună și nouă și suntem datori să facem tot ce putem în această direcție.

În 2 Martie s'a început la Roma, în *Institutul pontificiu oriental*, obișnuitul ciclu de conferențe cu subiecte luate din domeniul vieții bisericești orientale. Prima conferință a ținut-o Card. Marini, secretarul s. Congregației pentru biserica orientală și întemeietorul revistei „Il Bessarione”, care împlinește anul acesta 25 ani de existență. Vor urma apoi abatele Pellegrini și alții, tratând chestiuni din cele mai interesante.

Înainte de a pleca din Roma, Cardinalii americani au rugat pe sf. Părinte să modifice *regulamentul referitor la întrunirea Conclavei* de așa, ca și Cardinalii de peste Ocean să poată ajunge la timp. Se spune, că noul Papă le-a promis că dorința lor va fi luată în considerare.

Marele jurnal catolic francez „La Libre Parole” din 2 Martie publică, după comunicările unui distins diplomat pe care nu-l descopere, interesante precizări inedite referitoare la protestul Papei Benedict al XV-lea în chestia violării neutralității Belgiei din partea armatei germane în 1914. Protestul acesta a avut loc abia în Consistorul din 22 Ianuarie 1915, fiindcă Pontificele nu putuse afla amănunte sigure și neinteresate decât cu foarte puțin înainte. Germania, interesată în cauză în chip particular, a știut adecă să împiedece rapoartele nuntiatului din Brüssel aproape o jumătate de an.

Consiliul popular superior al Sileziei-de-sus, a luat, în calitate de reprezentant al părții de țară atribuite Poloniei, cu unanimitate hotărârea, de-a ruga sf. Scaun să separeze aceste teritorii de eparhia germană de Breslau pentru a forma o nouă eparhie polonă.

„L'Osservatore Romano” aduce știrea interesantă, că în *sinodul bisericii ortodoxe bulgare*, ținut de curând, s'a pus în legătură cu chestiunea divorțului întrebarea, că oare dacă o femeie divorțată bisericește și de al doilea bărbat s'ar întoarce la bărbatul prim, l-ar mai cununa biserica. Și fiindcă răspunsul săborului a fost negativ, se scoate cu tot dreptul încheierea, că biserica bulgară cu toate motivele de divorț cari s'au legiferat, copiind legile de stat, nu socotește căsătoria disolubilă și astfel a doua „căsătorie” a unei părți divorțate nu este decât „binecuvântarea unui act nelegiuit”.

Centenarul al șeptelea dela moartea sf. Dominic, întemeietorul ordinului religios ce-i poartă numele, s'a celebrat zilele trecute la Paris cu deosebită solemnitate. Serbările au ținut trei zile, în cursul cărora reprezentanții tuturor ordurilor religioase au căutat să-și arate solidaritatea deplină cu opera săvârșită de fiii marelui patriarh, în semnul celei mai înflăcărâte iubiri față de Isus, de Maria și de sf. Părinte al Romei, „aceste trei iubiri, cari constituie totuș o singură iubire”, cum a spus-o Nuntialul apostolic Mgr Ceretti.

Săptămâna politică.

Primul rezultat al *alegerilor parlamentare* este acela pentru Senat din vechiul regat, Basarabia și Bucovina. Legea referitoare nu cunoaște nici balotaj, nici reprezentare proporțională și astfel rezultatul este imediat definitiv. El a dat guvernului în vechiul regat o majoritate atât de zdrobitoare, încât singur s'a speriat de dânsa: numai 4 senatori ai opoziției (câte 2 lui Averescu și Iorga). În Bucovina a ieșit întreagă lista dlui Nistor. Iar în Basarabia opoziția a câștigat 11 locuri din 24, o grăitoare înfrângere pentru guvern. Rezultatul pentru Ardeal încă e necunoscut.

— Proporția aceasta s'a menținut în Basarabia și la *alegerile pentru Cameră*, câștigând opoziția 21 de mandate din totalitatea de 51. Bucovina a dat și aici biruință întregii liste a dlui Nistor, de acord cu guvernul. În vechiul regat, unde la Cameră este sistemul proporționalității, s'au putut strecura totuși abia 25 țărăniști, 13 averescani, 5 naționaliști-democrați, 1 de pe blocul cetățenesc și 1 disident liberal. La noi în Ardeal rezultatul cunoscut până acum este următorul: 26 partidul național, 2 tachiști, 1 averescan (P. Groza), 5 Sași, 3 Șvabi, 1 independent, 1 socialist, iar restul liberali; în 10 cercuri este balotaj, iar în 2 s'a zădărnicit (?) alegerea. Dintre cei 72 liberali cunoscuți până acum 27 au fost numiți, întrucât respingându-se în mod frandulos toți contra-candidații au fost proclamați aleși fără orice alegere, așa că numărul celor aleși se reduce la 45.

— *Universitățile* au ales pentru Senat pe următorii: Toma Ionescu (București), Dr. Demetriade (Iași) și Dr. Nic. Cotlarciuc (Cernăuți). Rezultatul dela Cluj încă nu se cunoaște.

— *Corpurile legiuitoare se vor deschide* pe ziua de 27 Martie c.

Știri mărunte.

Personale. Zilele acestea s'a întors din America, unde a stat aproape un an de zile, pâr. Dr. Ioan Coltor, profesor la academia noastră teologică și fost deputat. Ajuns acasă abia după alegerile parlamentare, pâr. Coltor de nu va fi solicitat să candideze la vre-o alegere parțială, își va relua activitatea la catedra sa de teologia morală.

— După promoția de doctor în științele istorice, d. Dr. Coriolan Suciu, profesor al liceului nostru de băeți, a plecat de curând într'un concediu de studiu la Paris.

Regele catolic al Belgiei la Roma. Agenția Ștefani a primit la începutul lui Martie următoarea depeșă din capitala Belgiei: „Jurnalele, vorbind de apropiata călătorie a regelui Belgiei la Roma, spun că el va cerceta pe Papa în 13 Martie. Programul acestei vizite este acela care a fost stabilit de acord cu Benedict al XV-lea.”

Saveranii la Cluj. Afirmative, MM. LL. vor vizita, foarte curând după potolirea

mişcării electorale, Clujul, rămânând aici vreme de o săptămână. Știrea încă nu este confirmată, dar dacă se va adevăra și dacă se poate crede în dedesupturile politice, ea ar însemna, că însuși d. Brătianu și-ar fi dat seama, că prea mult a întins coarda la noi, și că pentru o liniștire a opiniei publice ar fi necesară o atare vizită.

Locale. Măine, Dumineca a doua a postului mare, va predica în catedrală pâr. canonic Dr. Victor Macaveiu.

— Alegerea de deputat în circumscripția Blajului s'a terminat, dupăcum prevăzusem, cu *biruința completă a candidatului partidului național*. Cele peste opt mii de voturi (8076) câte s'au dat cu prilejul acesta sunt o dovadă, că jurul Blajului este conștios de importanța drepturilor cetățenești, iar majoritatea zdrobitoare de 3612 voturi peste amândoi ceilalți candidați (Hodoș 1490 și Prie 737), pe care a obținut-o reprezentantul genuin (pentru că preot unit și român) al Blajului, înseamnă, că puterea lui nu este mai mică aici în nemijlocita-i apropiere decât la distanță. Încrăstând acest lucru cu deosebită satisfacție și cu cuvinte de sinceră felicitare pentru toți cari ne-au ajutat la izbândă, avem deplină siguranță, că alegerile de azi și de ieri la Senat vor aduce și biruința pâr. Dr. Victor Macaveiu, ea senator al Blajului.

— Dupăcum am anunțat și în numărul trecut, *trupa Teatrului național din București*, de sub conducerea dlui Petru Sturza și a doamnei Alice, va da azi sara în sala de gimnastică a liceului, o singură reprezentație. Se va juca „Falimentul” de Björnson. Începutul la orele 20.

„**Tipografie cu vederi politice.**” Așa se numește în leib-jurnalul dlui Prie din Cluj tipografia seminarială din Blaj, pentru că s'ar fi refuzat unui candidat de deputat (ghicici cine-ii!) tipărirea unor afișe și anume pe motiv „că tipografia seminarială nu execută lucrări, cari nu sunt în vederile partidului național”. Noi știm, că lucrurile s'au petrecut puțin altfel, întrucât i-s'a spus dlui candidat, că tipografia Blajului nu stă la dispoziția nimănui pentru tipărirea de insulte și calomnii, cum se intenționa. Dar ori-cum ar fi, un lucru e sigur: în Blaj nu se pot face anumite lucruri, oricât de mulți bani ar putea cineva să cheltuiască pentru ele!

Moartea lui Henry Bataille, încrăstată cu elogii pe cât de puțin meritate pe atât de ușor de înțeles din partea celei mai mari părți a presei române, se comentează din partea unui jurnal catolic francez foarte plastic pe cum urmează: „Autorul dramatic H. B. a murit în mod subit ieri (1 Martie) sară în Rueil, pe una din proprietățile sale. Noi nu avem pentru ce să reamintim aici cariera acestui scriitor, a cărui activitate a fost tot atât de bogată pe cât de puțin morală; dar încă și mai puțin avem de-a o aprecia în acest moment, când se scurtează în chip brusc o existență, pe care puteam s'o dorim mai lungă, în nădejdea, foarte slabă de altfel, că lucrări mai bune ar fi venit poate să-i răscumpere trecutul.”

Ce se poate scrie în legătură cu „Sfânta Unire?” Cel mai nou număr (19—21) al revistei din București „Noua Revistă Bisericească” scrie în legătură cu societatea noastră de editură următoarele: „Foia gr.-cat. Unirea din Blaj propune înființarea unei societăți de editură pe acțiuni pentru editarea unei reviste religioase creștine (sic!). O asemenea revistă interesează pe toți creștinii. Bine ar fi fost ca societății să nu i-se zică sf. Unire, căci ne duce cu gândul la unirea religioasă cu Roma, al cărui instrument credem, că nu (!) va fi acea revistă literară creștină. Ar fi fost timpul ca greco-catolicii noștri să dea dovadă, că nu sunt obsedați de cealaltă sfântă Unire”. Și când te gândești că dd. aceștia cunosc toți numerii organului nostru, care li-se trimite în »schimb«! Să ne mai mirăm atunci de lipsa de orientare a altora?!

Cum se vindecă Reumatismul și Gutta

este o boală foarte interesantă și instructivă. Acolo veți găsi arătat pe larg toate boalele cum ar fi: reumatismul, gutta, artrita, durerile de șeale, durerile de picioare, migrena, dureri de cap, nevralgii, gravela urică, boli de piele, etc. etc. precum și modul lor de vindecare. Această broșură se trimite la cerere, în mod gratuit, însă numai câteva zile. Deci vă sfătuim în interesul Dv. să cereți chiar astăzi această broșură, prin o cartă postală adresată la FARMACIA VOREL din Făltăcești, Moldova.

„PATRIA“ bancă pentru Credit, Comerț și Industrie, societate anonimă. Blaj.

Convocator.

P. T. Domnii acționari ai institutului „PATRIA“, bancă pentru Credit, Comerț și Industrie, societate anonimă, Blaj, se invită cu onoare — în sensul §. 12 și următorii din statute — la a XXXVI-a (treizeci și șasea) adunare generală ordinară, care se va ține în Blaj Sâmbătă în 25 Martie st. n. a. c. la 10 ore în localul institutului.

Obiectele sunt:

1. Raportul consiliului de administrație, raportul comitetului de cenzori, bilanțul și darea absolutului, distribuirea profitului curat și a sumei destinate spre scopuri culturale și de binefacere, și fixarea marcelor de prezență pe 1922.

2. Intregirea direcțiunii.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare, sunt rugați a-și depune la cassa institutului resp. la cassa filialei din Teiuș acțiunile și eventual documentul de plenipotență până la 24 Martie la 12 ore din zi. Depunerea acțiunilor resp. a plenipotențelor spre acest scop se poate face și la „Albina“ Centrala în Sibiu și „Albina“ filiala Cluj, în acest caz însă cel mult până Joi în 23 Martie anul crt. st. n.

Blaj, la 25 Februarie 1922.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Isidor Marcu m. p.
președinte.

Muntean m. p.
director executiv.

Bilanțul pe anul al XXXVI-lea 1921.

Active.	C o n t o B i l a n ț.		Pasive.	
Cassa în numerar	545.364 ⁵⁶		Capital de acții	3,000.000 [—]
Bon la Postsparkassa	8.181 ⁸⁵		Fond de rezervă	974.499 ³⁶
Bon la Bănci	842.971 ⁶⁰	= 1,396.518 ⁰¹	„ „ penzie	230.441 ⁵⁶
Realități	400.000 [—]		„ pentru amortizarea investirilor	250.000 [—]
Investiri Industriale	700.000 [—]		„ I. M. Moldovan	5.000 [—] = 1,459.940 ⁹²
„ Comerciale	130.000 [—]	= 1,230.000 [—]	Depuneri	9,348.016 ⁵⁷
Efecte	2,052.709 [—]		Diverse conturi creditoare	277.333 ⁰⁴
Acții la Bănci	444.500 [—]	2,497.209 [—]	Interese anticipate	41.900 [—]
Efectele fondului de penzie	102.300 [—]		Dividende neridicate	9.455 ⁵⁰
„ „ I. M. Moldovan	4.900 [—]	= 2,604.409 [—]	Profit curat	359.124 ⁸⁰
Escompt	2,202.173 ⁵⁰			
Hipotecar	640.468 ⁶⁴			
Mărfuri	1,432.397 ³⁴			
„ în participație	577.718 ⁵¹	= 2,010.115 ⁸⁵		
Cto Curent	4,135.886 ⁷⁰			
Diverse conturi debitoare	244.699 ¹³			
Mobilier	31.500 [—]			
	14,495.770 ⁸³			14,495.770 ⁸³

Eșite.	C o n t o P r o f i t		și Pierderi.	Intrate.
Marce de prezență	7.895 [—]		Interese după capitalul elocat	28.451 ⁴⁷
Interese, depuneri capitalizate	293.477 ⁰⁷		„ Escompt	225.736 ⁶⁵
„ „ ridicate	5.403 ⁴⁵	= 298.880 ⁵²	„ de Cto Curent	272.444 ¹²
Salare	247.200 [—]		„ Efecte	82.076 ³⁵
Spese de fabricare	598.048 ⁰¹		„ ipotecar	64.097 ²⁵ = 672.805 ⁸⁴
„ curente	119.965 ⁰⁴		Din vânzarea produselor fabricii de cărămizi	804.869 ¹⁸
Fracht și porto	132.026 ³⁰		„ „ materialului de const. și combustibil	104.069 ⁸¹
Chirie	4.210 [—]		„ „ mărfurilor din prăvălie	80.133 ⁸⁷
Contribuție, comp. de timbru și accis.	175.353 ⁶³		„ „ de cereale	83.669 ¹⁵ = 1,072.742 ⁰¹
Profit curat	359.124 ⁸⁰		Chirie	5.585 [—]
	1,942.739 ³⁰		Proviziune	191.606 ⁴⁵
				1,942.739 ³⁰

Blaj, la 25 Februarie 1922.

Muntean m. p.
director executiv.

Pentru contabilitate:
Demetriu Radu m. p.

D I R E C Ț I U N E A.

Dr. Isidor Marcu m. p. Dr. E. Doctor m. p. Dr. V. Macaveiu m. p. A. C. Domșa m. p. Dr. D. Sabo m. p.
președinte v.-președinte.

Dr. Ionel Pop m. p. Nicola Eugen m. p. V. Suci m. p. ing. Ioan F. Negruțiu m. p. Emil F. Negruțiu m. p.
Al. Pop m. p. Sa revăzut și găsit în consonanță cu registrele.

Blaj, la 2 Martie 1922.

Dr. Ambrosiu Chețian m. p. Augustin Caliani m. p. Traian German m. p. Valer Suci m. p.
președinte.

Dr. Traian Denghel m. p. Flaviu C. Domșa m. p. Adrian Oțoiu m. p.
Comitetul de cenzori.

Raportul comitetului de cenzori.

Onorată adunare generală!

Comitetul de cenzori, în conformitate cu legea comercială, a examinat cassa institutului, efectele, obligațiunile hipotecare, împrumuturile cambiale și de Cont-Curent și a revăzut cărțile de contabilitate. A vizitat depozitele de mărfuri și s'a convins despre buna lor păstrare și că inventarul acestor mărfuri este real. A examinat bilanțul anului 1921 și contul profitului și pierderilor, pe cari le-a găsit în consonanță cu registrele institutului. A constatat, că împărțirea profitului curat s'a făcut în conformitate cu dispozițiile statutelor.

În urma acestora propune: aprobarea bilanțului și primirea proiectului referitor la împărțirea venitului curat, precum și darea absolutului atât consiliului de administrație, cât și comitetului de cenzori.

Blaj, la 2 Martie 1922.

Dr. Ambrosiu Chețian m. p.
președinte.

Dr. Traian Denghel m. p.
notar.